

6. Sběr a zpřístupňování informací o ekologických zátěžích. Účast veřejnosti.

Vedle stěžejního požadavku, jakým byla povinnost uhradit náklady na vyčištění kontaminace a nahradit škodu na životním prostředí pro potenciálně odpovědné osoby, zavedla CERCLA ještě další, neméně důležité požadavky, související se sběrem, uchováváním a rozšiřováním informací, souvisejících se starými ekologickými zátěžemi. Jedná se o následující povinnosti provozovatelů zařízení, resp. objektů:

- a) povinnost oznamovat úniky nebezpečných látek,
- b) povinnost ohlašovat úniky, ke kterým došlo v minulosti,
- c) uchovávat záznamy.

a) Provozovatel zařízení má povinnost neodkladně oznámit jakýkoliv jiný než federálně povolený únik nebezpečné látky ze zařízení v množství stejném nebo větším, než je stanoveno podle § 9602 CERCLA, **Národním centru pro nápravu** (*National Response Center - NRC*). Toto centrum bylo založeno zákonem o vodách podle 33 USCS §§ 1251 a násl. Množství nebezpečné látky, jejíž únik musí být ohlašován, stanoví administrátor EPA, a to bez ohledu na složku životního prostředí, do které látka unikla. EPA udržuje seznam nebezpečných látek a jejich množství, jejichž únik je předmětem ohlašovací povinnosti. Povinnost ohlásit únik má odpovědná osoba, která byla za tím účelem provozovatelem určena.

Národní centrum pro nápravu předá bezodkladně hlášení všem příslušným vládním úřadům včetně guvernéra dotčeného státu. Nesplnění povinnosti bezodkladně nahlásit únik většího než stanoveného množství nebezpečné látky příslušnému úřadu ihned, jakmile se povinná osoba o takovém úniku dozví, nebo nahlášení vědomě nepravdivých či zkreslených údajů může být sankcionováno pokutou anebo odnětím svobody až na 3 roky.

b) Všechna zařízení mají povinnost nahlásit EPA předchozí aktivity, které vedly k úniku nebezpečných látek do 21. června 1981, a napomáhat EPA při sestavování seznamu CERCLIS.

c) Povinnost uchovávat záznamy o únicích nebezpečných látek je stanovena po dobu 50 let.

Další skupina oznamovacích povinností se vztahuje ke každému. Jakákoliv osoba, která má nebo může mít informace, může být požádána o poskytnutí informací vztahujících se k:

- identifikaci, povaze, kvantitě materiálů vyrobených, upravovaných, skladovaných, zneškodňovaných, uložených v daném objektu nebo dovezených do tohoto objektu,
- povaze anebo rozsahu úniku či hrozícího úniku nebezpečné látky z dané lokality,
- schopnosti osoby provést vyčištění lokality nebo za něj zaplatit.

Požadavky na zapojení veřejnosti v samotném zákoně CERCLA nejsou ojedinělé (42 USC § 9613 (k)(1) (2002)). Veřejnost má předně možnost se vyjadřovat k návrhům dalších nových pěti lokalit na zařazení do Národního seznamu priorit (viz kap. 3.2). EPA zveřejňuje návrhy nových lokalit k zapsání do seznamu ve Federálním registru (*Federal Register*). Veřejnosti jsou rovněž dostupné i dokumenty, na základě kterých byly návrhy zpracovány. EPA zvažuje všechny připomínky ze strany veřejnosti, které byly obdrženy během 60 dní od oznámení o zapsání do Federálního registru. Uvedené připomínky jsou rovněž veřejně přístupné. Po zvážení relevantních informací, obsažených v připomínkách veřejnosti, EPA vydá konečné rozhodnutí o zařazení lokality na Národní seznam priorit.

CERCLA v souladu s ustanovením § 9617 vyžaduje, aby výběru nápravných opatření (*remedial action*) předcházelo veřejné oznámení navrhovaného plánu, příležitost veřejnosti podat ústní a písemné připomínky a případně i veřejné projednání buď přímo v řešeném objektu nebo poblíž něho. Záznam ze setkání musí být zveřejněn. Konečná podoba plánu realizace nápravného opatření k ozdravení lokality a písemné odpovědi na každou významnou připomínku, která byla podána, musí být rovněž zveřejněny ještě před zahájením realizace nápravného opatření. Pokud došlo k významné změně po té, co byl konečný plán přijat, pak tato změna musí být oznámena veřejnosti spolu s vysvětlením, co k ní vedlo. Způsob, jakým výše uvedené informace mají být zveřejňovány, zahrnují přinejmenším publikaci v hlavním místním tisku, který je obecně dostupný.

CERCLA zmocňuje EPA k vydání prováděcího předpisu, stanovícího procedury pro adekvátní zapojení zainteresovaných osob. EPA vyhlásila uvedenou regulaci v Národním plánu podmínek (viz kap. 4.2) (*National*

Contingency Plan). Tento plán obecně vyžaduje větší zapojení veřejnosti tam, kde je více času plánovat opatření k nápravě. V souladu s ním například bezodkladná opatření k odstranění (*removal actions*) vyžadují založení administrativního záznamu, v němž jsou obsaženy připomínky veřejnosti a poskytnuté písemné odpovědi. Pro opatření k nápravě (*remedial actions*) Národní plán podmínek vyžaduje veřejná projednání, přípravu formálního plánu vztahů s veřejností a vytvoření přinejmenším jedné místní informační schránky, resp. důvěrníka (§ 300.430(c)⁽¹⁾)

Důležitým prvkem zapojení veřejnosti je v souladu s ustanovením § 9617 možnost poskytnutí grantů pro účely tzv. technické podpory. Jedná se o pomoc obyvatelům, kteří mohou být uvolněním nebezpečných látek do životního prostředí nějakým způsobem ovlivněni. Technická pomoc, která je hrazena z výše uvedených grantů, slouží k zajištění vysvětlení příčin kontaminace, rizik s tím spojených, nutnosti opatření k nápravě a postupu při jejich realizaci a podobně.

Použitá literatura a judikatura

- (1) Clifford J. Villa: Superfund vs. Mega-Sites: The Coeur d'Alene River Basin Story, in 28 Columbia Journal of Environmental Law, 2003, s. 297